

>>> PROGRAM

A. Vivaldi (1678–1741):

Štirje letni časi (Le Quattro Stagioni;
Cimento dell'armonia e dell'invenzione,
op. VIII)

Koncert št. 1 v E-duru, Pomlad (La primavera)
Allegro
Largo
Allegro

Koncert št. 2 v g-molu, Poletje (L'estate)
Allegro
Adagio
Presto

Koncert št. 3 v F-duru, Jesen (L'autunno)
Allegro
Adagio molto
Allegro

Koncert št. 4 v f-molu, Zima (L'inverno)
Allegro non molto
Largo
Allegro

***

A. Piazzolla (1921–1992):

Letni časi v Buenos Airesu (Las cuatro estaciones porteñas)

Pomlad v Buenos Airesu (Primavera Porteña)
Poletje v Buenos Airesu (Verano Porteño)
Jesen v Buenos Airesu (Otoño Porteño)
Zima v Buenos Airesu (Invierno Porteño)

>>> NAPOVEDUJEMO

Sobota, 25. januar 2020, ob 19. uri
Mala dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

Pavarotti (2019)
Režiser: Ron Howard
Filmski portreti glasbenih zvezd

Četrtek, 30. januar 2020, ob 20. uri
Grad Kromberk

Marko Hatlak, harmonika
Eva Dolinšek, čembalo
Grajske harmonije

Sobota, 8. februar 2020, ob 20. uri
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

Hiša z ustvarjalnim navdihom že 40 let
Slovesnost ob 40. letnici Kulturnega doma
Nova Gorica in slovenskem kulturnem
prazniku pod častnim pokroviteljstvom
predsednika RS Boruta Pahorja

Bevkov trg 4
5000 Nova Gorica

E: pr@kulturnidom-ng.si
W: www.kulturnidom-ng.si
T: +386 (0)5 335 40 13

39. sezona/4. koncert

>>> SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

Andrei Provotorov,
violina in dirigent

Ponedeljek,
20. januar 2020,
ob 20.15

Velika dvorana
Kulturnega doma Nova Gorica

»»» Violinist, skladatelj, dirigent in duhovnik **Antonio Vivaldi** je bil osrednja osebnost beneške instrumentalne glasbe zgodnjega 18. stoletja. Ustvarjalec na stotine ognjevitih in ekstrovertiranih instrumentalnih del si je svoje ime utrdil kot mojster baročnega koncerta. Njegovo iskrivo glasbo karakterizirajo energični ritmi, tekoče melodije, inventivni učinki in široko zasnovana instrumentalna tehnika, ki so predstavljali začetek tistega, kar se je udejanjilo v klasicističnem slogu; v primerjavi z glasbo Bacha in Händla so bile njegove skladbe napredne, drzne in nekonvencionalne. Njegovo skladateljsko delo predstavlja težnjo po skladni obliki, kot je bila razširjena v italijanski operi, ki se je odlikovala po preprosto in jasno načrtani zgradbi ter zunanji učinkovitosti. V letu 1717 so mu ponudili ugledno pozicijo kapelnika na dvoru princa Philipa Hesse-Darmstadtskega, guvernerja Mantove. Takrat je napisal Štiri letne čase, ki so del zbirke Cimento dell'armonia e dell'invenzione, op. 8 (Preizkušnja harmonije in invencije). Zbirka je bila leta 1725 natisnjena in izdana v Amsterdamu. Navdih zanje je našel na podeželju Mantove. Predstavljajo revolucijo v glasbenem pojmovanju in oblikovnem konceptu tistega časa. Poleg vrlin, ki se jih pripisuje v splošnem Vivaldijevi glasbi, kot so gracioznost, virtuoznost, energičnost in ritmična motorika, so Štirje letni časi izjemni zaradi domiselnega programa. Slednjega je oblikoval z občutkom za formalno strukturo. Vsakemu koncertu je dopisal opisni sonet, ki predstavlja osnovo, predstavljeno v glasbi. Ptice, ki pozdravljajo prihajajočo pomlad s svojo veselo pesmijo, so živopisno upodobljene z dodelanim figuralnim okrasjem. Slišati je žuborenje studencev in piskanje pastirskih piščali. Poletje je zasnovano v podobno živahnih odenkih. Prikazuje dremajočega pastirja, ki odganja muhe, kukavico in gruljenje grlic ter prihajajočo nevihto. Jesen prinaša veselje kmetov po končanih žetvah, veseljaško Bakhovo podobo izobilja in lovski prizor. Temno vzdušje zime je uglasbeno z mnogimi disonancami, ki ustvarjajo strog, ampak tudi ekspresivni portret počivajoče narave, kar še dodatno utrjuje Vivaldija kot izjemno pitoresknega zvočnega genija. Štiri letne čase po obliki sestavljajo koncerti, ki so šele od sredine 17. stoletja postali značilna baročna instrumentalna zvrst. V njih se izmenjujejo tutti (vsi) s solistično skupino (soli, concertino). Štirje letni časi so še danes priljubljena programska stalnica koncertnih hiš, prirejeni za različne zasedbe, in v vseh zvenijo enako privlačno.

»»» **Astor Piazzolla** je bil čudovito nadarjen. Že kot otrok se je naučil igrati na bandoneon in postal virtuoz. Veliko je koncertiral s svojo skupino in pisal filmsko glasbo. Do leta 1945 je posnel 25 albumov. Potem je začutil, da bi želel svoje znanje poglobiti. Leta 1954 je prejel štipendijo za študij v razredu ene izmed vodilnih skladateljskih imen Evrope tistega časa, Nadie Boulanger v Parizu. Svetovala mu je, naj sledi svoji strasti za tango kot viru

navdiha. »Resnica je,« je kasneje zapisal Piazzolla, »da me je bilo sram priznati, da sem tango glasbenik in igram v bordelih in kabarejih Buenos Airesa. Biti del tega v Argentini je pomenilo biti umazan. To je bilo podzemlje. Prisilila me je, da sem ji na klavir zaigral tango, in takrat je rekla: 'Bedak! Kaj ne razumeš, da je to pravi Piazzolla, in ne tisti drugi? Vso ostalo glasbo lahko zavržeš.' In tako sem vrgel stran 10 let dela in sem začel s svojim novim tangom.« Piazzolla se je vrnil v Argentino in postopoma razvil lasten slog, ki je združeval tango, jazz in klasično glasbo. Tango je oživel, mu dal zmožnost ekspresivnosti in kontrastnih razporejenih stanj; tango je postal ognjevit, melanholičen, strasten, napet, divji, liričen, poganjal ga je neskončen vrelec ritmične energije. Naslov v španščini Las cuatro estaciones porteñas je treba razumeti pravilno; cuatro estaciones aludirajo na Vivaldijeve Štiri letne čase. Pomen porteña (oziroma porteño) je lahko zavajajoč: 'port' se nanaša na pristanišča Buenos Airesa, kjer se je tango rodil. Širši pomen besede porteñas pa nakazuje kogarkoli in karkoli, kar izvorno prihaja iz Buenos Airesa. Tako bi lahko naslov posplošili kot Štirje letni časi Buenos Airesa. Skladba vsebuje štiri enostavne tange, ki jih je skladatelj za manjši ansambel pisal daljše obdobje. Poletje (Verano porteño) je iz leta 1964, Jesen (Otoño porteño) iz 1969, Pomlad (Primavera porteña) in Zima (Invierno porteño) pa iz 1970. Zapeljivo, čutno, ognjevito in skrivnostno skladbo je dodatno populariziral Leonid Desyatnikov, ki jo je priredil za violino solo in godalni orkester. V tej priredbi je postala argentinski odgovor 20. stoletja na Vivaldijeve Štiri letne čase, in ker je v Argentini zima, ko je v Italiji poletje, zaslišimo v Piazzolovi Zimi vplive iz Vivaldijevga Poletja. Piazzolovi ne posnemajo vremenskih vplivov, ampak zgolj razpoloženja, ki so gosta, topla in presunljiva. Nema lokrat sta ti deli izvedeni skupaj.

»»» **Simfonični orkester RTV Slovenija** vstopa v sedmo desetletje delovanja in vsa ta leta ga odlikujeta glasbena odličnost in vrhunska poustvarjalnost. Njegova temeljna dejavnost so studijska in koncertna snemanja za nacionalni glasbeni arhiv, ki je na voljo radijskim in televizijskim programom. Začetki so povezani z nastankom radijske in televizijske hiše, združenih v Zavod RTV Slovenija, leta 1928. Prvi šef, dirigent novo postavljenega orkestra (po letu 1947), je bil Uroš Prevoršek, za njim pa Samo Hubad, Stanislav Macura, Anton Nanut, Lior Shambadal, David de Villiers in En Shao. Umetniško pot z orkestrom v tej sezoni prevzema dirigent bolgarsko-ameriškega porekla, Rossen Milanov. V zadnjem desetletju je orkester največ pozornosti zbudil z odmevnimi projekti, pri katerih so sodelovali priznani dirigenti in solisti, med njimi Marko Letonja, Daniel Raiskin, Angela Gheorghiu, Roberto Alagna, Marcello Alvarez, Miša Majska, Stefan Milenković, Aldo Ciccolini, Radu Lupu, Mate Bekavac, Irena Grafenauer, Ivo Pogorelič, Sarah Chang, Ning Feng

ter tenoristi José Carreras, Plácido Domingo in Andrea Bocelli ter duo 2Cellos. V tretjem tisočletju si je orkester krog poslušalcev razširil, ob tehtnih koncertih klasične glasbe izvaja še koncerte orkestrirane popularne glasbe, pri katerih sodeluje z najopaznejšimi ustvarjalci domače zabavne glasbe. Posnel je skoraj celoten slovenski simfonični repertoar in prejel številna visoka priznanja. Diskografija orkestra je obsežna in obsega več kot 400 zgoščenk.

»»» **Andrei Provotorov** (Krasnojarsk, Rusija, 1982) se je violino začel učiti pri štirih letih pri očetu, violinistu Vjačeslavu Provotorovu. Ko se je šolal na Glasbeni šoli Voronež, je že postal nagrajenec vsruskih in mednarodnih tekmovanj. Na Moskovskem konservatoriju je študij nadaljeval v razredu Irine Bočkove, kjer je leta 2006 diplomiral ter postal nagrajenec mnogih mednarodnih tekmovanj na Poljskem in Portugalskem. Leta 2003 se je pridružil Ruskemu nacionalnemu orkestru Mikhaila Pletnjeva in z njim nastopal po Rusiji, ZDA, Kanadi in vsej Evropi, pa tudi v nekaterih azijskih državah, v znanih dvoranah, kot so Carnegie in Lincoln center v New Yorku, rezidenca kraljeve družine v Windsorju, Velika dvorana Moskovskega konservatorija, Kölnska filharmonija. Sodeloval je z zvezdami, kot so Luciano Pavarotti, Vadim Repin, Plácido Domingo, José Carreras, Gidon Kremer, Itzhak Perlman, Pinchas Zuckerman, Anna Netrebko in Dmitrij Hvorostovski, Martha Argerich, Maksim Vengerov, Joshua Bell. Prav tako je koncertiral z dirigenti svetovnega formata, med njimi: Kent Nagano, Vladimir Jurowski, Mstislav Rostropovič, Charles Dutoit, José Cura, Vasilij Sinajski, Dmitri Jurowski in Mikhail Pletnjev. Med letoma 2008 in 2011 je bil vodja drugih violin v Ruskem filharmoničnem orkestru, nato je do leta 2014 deloval v orkestru MusicAeterna kot koncertni mojster in vodja. V tem času je vpisal podiplomski študij na Mozarteum v Salzburgu (razred Pierra Amoyala) in od leta 2014 je član Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, kjer deluje kot namestnik koncertnega mojstra. Veliko nastopa tudi kot solist in za arhiv RTV Slovenija snema redko izvajane virtuosne skladbe. Od leta 2017 deluje na Akademiji za glasbo Ljubljana kot asistent profesorja Vasilija Meljnikova.

Metka Sulič

